

Segell

Desembre de 2016

Número 31

Diàleg

Francesc Torralba

Filòsof i teòleg

**INSTITUCIÓ
CULTURAL
DEL CIC**
Fundació Privada

Sumari

- 03 **Editorial**
- 04 **Diàleg**
Conversa amb Francesc Torralba
- 09 **Escoles / III Escola d'Estiu de la ICCIC**
Pla Estratègic per a la Renovació i Millora del Sistema Educatiu Andorrà (PERMSEA)
per **Mayte Casals**
- 14 **Aprenentatge entre iguals: disposats a compartir la capacitat mediadora amb els alumnes?**
per **David Duran**
- 17 **Persones**
Educacionari, de Joan Manuel del Pozo
per **Teresa Triadú**
- 22 **Educació, societat i valors**
Expedició a la Xina: una experiència plena de contrastos
per **organitzadors i participants en l'intercanvi educatiu i cultural**
- 28 **Vincles**
Centre d'Alt Rendiment Esportiu de Sant Cugat (CAR)
per **Rosa Olivé**
- 30 **Destacats**
Els deu conceptes clau de la III Escola d'Estiu de la ICCIC

Editorial

La Institució Cultural del CIC afronta amb un bagatge consistent, des d'una trajectòria fecunda i amb energies renovades, els reptes apassionants que viu l'educació al nostre país. Ho fem en un món profundament globalitzat i interconnectat, on la tecnologia eixampla les nostres possibilitats d'intervenció i on només podem ser rellevants si hi participem des d'arrels fortes, amb bases sòlides i una vocació d'excel·lència.

Aspirem a educar des de la voluntat d'acompanyar els nostres alumnes en l'adquisició de les capacitats i les competències que els han de permetre desplegar plenament les seves potencialitats i facilitar l'assoliment dels seus objectius. Hi treballem des d'una perspectiva humanística perquè creiem en una societat de ciutadans qualificats i compromesos, i hi avancem amb un equip professional del qual ens sentim orgullosos.

En el marc de la reflexió sobre l'educació que avui es planteja la societat catalana, la Institució Cultural del CIC, que s'hi sent fermament implicada, ha emprès un procés de posada al dia i de relançament. N'és un exponent que el Patronat de la nostra Fundació, presidit per Joaquim Triadú, hagi actualitzat enguany el nostre ideari, que podeu consultar al web institucional (<http://www.iccic.edu/sobre-nosaltres/ideari-iccic/>), un text on queden reflectits d'una manera clara els valors que ens inspiren i que ha tingut com a ponent, com en la versió anterior, el professor Torralba. En aquesta edició de *Segell* trobareu una entrevista prou àmplia i interessant a Francesc Torralba, que ens aproxima al seu perfil intel·lectual i als principals criteris que s'han tingut en compte en l'elaboració d'aquest document.

En la mateixa línia, des de la Comissió Pedagògica del Patronat, presidida pel professor Jordi Riera, s'ha impulsat l'actualització d'«El nostre estil d'educar», que aviat estarà a disposició dels nostres mestres i professors, dels alumnes i de les seves famílies. En aquest procés cal situar la III Escola d'Estiu, amb el títol «La nostra escola d'avui per al demà» (ICCIC 2030 - Construïm el futur), duta a terme de l'1 al 7 de juliol. L'Escola d'Estiu, que va comptar amb el suport i l'orientació d'Enric Roca, coordinador d'Edu21, va constituir un valuós espai de reflexió, diàleg i intercanvi entre els nostres docents, i també amb l'aportació, en un contrast que ens potència, d'experts externs. Un pas en la mateixa direcció ha estat la decisió d'adherir les nostres escoles Thau al programa Escola Nova 21, que assumeix el repte de donar un nou impuls a la generalització de l'aposta per reorientar l'ensenyament a fi de fer-lo més personalitzat, dinàmic, participatiu i centrat en les competències.

A més, en el si dels centres de la Institució Cultural del CIC, s'han creat comissions d'innovació destinades a estimular i a fer un seguiment de les iniciatives peda-

gògiques que hi sorgeixin per millorar la nostra tasca docent, en coherència amb els nostres plantejaments generals i en la línia de renovació rigorosa i ben fonamentada que volem que inspire la nostra acció pedagògica. Una labor que, al costat de les escoles Thau i de batxillerat, fa una aposta inequívoca per l'aprenentatge d'idiomes, un eix decisiu per a una societat que volem del tot inserida en la contemporaneïtat més exigent; per l'ensenyament musical, per mitjà de la nostra prestigiosa Virtèlia Escola de Música, i per la formació professional, plasmada en una oferta de cicles formatius que ha de donar resposta a les necessitats creixents d'un món en transformació accelerada.

Afegim-hi que la Institució Cultural del CIC se sent cridada a participar activament en el debat «Ara és demà» sobre el futur de l'educació, que promou el Consell Escolar de Catalunya.

Aquesta edició de *Segell* que ara teniu a les mans ha estat concebuda per posar en relleu alguns dels principals aspectes de la nostra III Escola d'Estiu. Per aquest motiu, a més de l'entrevista a Francesc Torralba, que hi va intervenir per presentar-hi l'ideari, n'hem inclòs una altra, duta a terme per Carles Capdevila, al professor Joan Manuel del Pozo, que hi va pronunciar la conferència «Educació: projecció i reptes de futur», i que és autor del llibre *Educacionari*, ple d'observacions i recomanacions que convé tenir en compte en la tasca educativa.

Així mateix, en aquest *Segell* trobareu les deu paraules clau de l'Escola d'Estiu i dos articles relacionats amb sengles aspectes que s'hi van desenvolupar. D'una banda, «L'aprenentatge entre iguals», de David Duran, director del Grup de Recerca d'Aprenentatge entre Iguals de la Universitat Autònoma de Barcelona i, de l'altra, una síntesi prou il·lustrativa del Pla Estratègic per a la Renovació i la Millora del Sistema Educatiu Andorrà, a cura de qui n'és la coordinadora, Mayte Casals, que hi fa un balanç de l'ambiciós procés que han seguit i dels progressos importants que hi han assolit.

Així mateix, dediquem l'apartat Vincles al Centre d'Alt Rendiment Esportiu de Sant Cugat, que va acollir la cloenda de l'Escola d'Estiu.

Finalment, aquest número de *Segell* dedica un apartat a una experiència, que des del CIC valorem molt positivament, en què han participat alguns dels nostres alumnes: un enriquidor viatge d'intercanvi a la Xina organitzat pel Col·legi de Doctors i Llicenciats.

Confiem, doncs, que el contingut d'aquestes pàgines es faci ressò de l'esperit alhora il·lusionat i responsable que va caracteritzar la nostra III Escola d'Estiu, que volem que presideixi el nostre treball en aquesta etapa plena de reptes engrescadors.

INSTITUCIÓ CULTURAL DEL CIC
Fundació Privada

Via Augusta, 205
08021 Barcelona
Tel. 93 200 11 33
iccic@iccic.edu
www.iccic.edu

Segell
Publicació de la Institució Cultural del CIC, Fundació Privada

Director
Carles Duarte

Consell editorial
Joaquim Triadú, Anna Bordas, Aleix Carrió, Jordi Conejos, Jordi Cortada, Ignasi Garcia Clavel, Jordi Gual, Enric Masllorens, Montserrat Oliveras, Xavier Queralt, Jordi Riera, Enric Roca, Eduard Vallory i Pere Viñolas

Coordinació de l'edició
Departament de Comunicació de la ICCIC

Supervisió lingüística
Linguacom, SL

Disseny i maquetació
MANEKO.

Fotografies Diàleg
Emí Garcia-Ripoll

Impressió
Winihard Gràfics, SL

Dipòsit legal
B-21561-05

ISSN
2013-0775 (paper)
2013-0783 (internet)

Edició
3.000 exemplars

Consulta
www.iccic.edu
www.raco.cat

Contacte
segell@iccic.edu

Diàleg

Conversa amb Francesc Torralba

Filòsof i teòleg

Teresa Triadú
Cap del Departament de
Comunicació de la ICCIC

Francesc Torralba és doctor en filosofia per la Universitat de Barcelona, que li va atorgar el premi extraordinari en llicenciatura al millor expedient acadèmic (1990). Va ampliar els estudis a la Universitat de Copenhaguen, on va estudiar llengua danesa per fer la tesi sobre el pensador Kierkegaard, que va obtenir el premi extraordinari de doctorat a la millor tesi de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona (1992). També és doctor en teologia per la Facultat de Teologia de Catalunya (1993) sobre la cristologia de Kierkegaard i va defensar la tesi doctoral en teologia sobre el pensament antropològic del teòleg catòlic Hans Urs Von Balthasar (1997).

Al llarg de la seva trajectòria professional ha rebut diferents premis d'assaig en llengua catalana i ha publicat més de noranta llibres de filosofia sobre temes molt variats. Publica en diverses revistes especialitzades i és molt present en els mitjans de comunicació.

Actualment és professor de la Universitat Ramon Llull de Barcelona i imparteix cursos i seminaris en moltes altres universitats d'Espanya i de l'Amèrica del Sud. Ensenya història de la filosofia contemporània i antropologia filosòfica i alterna la seva activitat docent amb la d'escriure.

Imparteix conferències per tot el país i participa en congressos de caràcter nacional, internacional i europeu. És vicepresident de l'Associació CIC, que és una entitat cultural constituïda per persones que senten una inquietud i exigència per assolir la seva formació integral a través de les diverses activitats que s'hi realitzen. Els principals objectius i finalitats són conèixer i posar-se al dia sobre els temes que interessen i preocupen la persona en les àrees de l'antropologia, l'ètica, la transcendència, la societat, les humanitats, la ciència, la tecnologia i les arts.

> Francesc, per què va escollir els estudis filosòfics i teològics?

Estudiava ciències pures a COU en el marc de la Institució Cultural del CIC i tenia una orientació inicial vers la química, però aquell curs vaig gaudir d'un professor excepcional de filosofia que va despertar la meva vocació. Em va obrir la ment a unes temàtiques completament noves i a uns camps d'estudi que realment m'estimulaven molt. Es diu Tomàs Ametlla. Sempre li estaré agraït, perquè va despertar la meva vocació pel pensament. Aleshores em vaig decidir a estudiar filosofia i immediatament després, teologia. A casa em van escoltar i van respectar la meva decisió. No em van posar cap trava, cosa que agraeixo infinitament.

> Quina seria la definició de *filosofia* i de *filòsof*?

La filosofia és una activitat que té com a objectiu examinar, amb cura, els problemes que afecten la condició humana. Sé que és una definició molt àmplia, però és la que em satisfà més. El filòsof disposa d'una eina -la racionalitat- per examinar els problemes i tractar de cercar solucions intel·ligents a qüestions difícils. Des de fa anys, em dedico, essencialment, a la filosofia pràctica, és a dir, a l'ètica, i els qui ens dediquem a aquest camp de la filosofia mirem de cercar solucions a dilemes i problemes que emergeixen en la vida humana, en les institucions, en l'exercici de les professions i en la vida de la ciutat. Tal com jo el concebo, un filòsof és útil quan posa al servei dels altres els seus coneixements, quan treballa per millorar la qualitat de vida de les persones, la fisiologia de les institucions i per trobar solucions a problemes que afecten la vida quotidiana.

> La docència també ha estat una professió escollida des de l'inici? Podem dir que és una professió inherent a la filosofia?

6 Em plau molt ensenyar. Gaudeixo a l'aula. He passat alguns dels millors moments de la meua vida ensenyant. Pensar en veu alta i fer pensar els qui t'escolten és un dels exercicis intel·lectuals més plaents. També gaudeixo escrivint, però el que realment em plau és ensenyar. No es tracta d'ensenyar només el que altres han pensat, la teoria que han formulat, la tesi que han defensat; es tracta que els joves que ens escolten pensin per si mateixos i que aprenguin a pensar bé. De vegades, hem presentat la filosofia com un saber tancat, com una doctrina acabada, però és, essencialment, una activitat oberta i noble. La majoria de filòsofs del nostre país ensenyen. N'hi ha alguns que a més a més d'ensenyar, investiguen i publiquen, però està emergent la figura del consultor o assessor filosòfic que ajuda persones i empreses a deliberar i a prendre decisions difícils, ja sigui en l'àmbit de la vida afectiva o bé en el context laboral i empresarial.

> Parlem del diàleg. Podríem afirmar que el diàleg és l'eina indispensable en l'ensenyament de la filosofia?

El diàleg és l'essència de la filosofia. La filosofia neix com un diàleg a l'àgora atenenca. Dialogar és

un exercici complex i difícil, perquè pressuposa una sèrie de qualitats que sovint manquen en els interlocutors que es disposen a dialogar. Per dialogar cal, a més de ductilitat i d'humilitat, capacitat d'escolta i d'argumentació. És un treball conceptual i de persuasió que exigeix un agut i intens treball de la intel·ligència i, a la vegada, la capacitat de reconèixer la perspectiva de l'altre i la part de veritat que hi ha en la seva formulació.

> Sembla que darrerament la filosofia està de moda. Què li sembla la sèrie televisiva *Merlí*, que vol explicar a adolescents la realitat de l'existència humana a través del pensament dels filòsofs? És bo obrir la filosofia a tothom?

Aposto per una filosofia oberta a tothom. Massa sovint, la filosofia es converteix en un exercici clos sobre si mateix, aliè als interessos del món i reservat a una espècie de persones iniciades. La filosofia ha de tenir un paper a la ciutat i el filòsof en particular ha de tenir una dimensió pública. Entenc que la seva funció no s'esgota en el pensament. La seva missió última és donar eines per transformar el món. La filo-

sofia no és passivitat, tampoc pot tenir el paper de mer espectador de la realitat social, cultural i política. Està cridada a ser un actor del món. Examinar els problemes, proposar solucions i cercar consensos en contextos de gran conflictivitat no és fàcil, però les eines de què disposa el filòsof el faculden per a aquest tipus d'exercicis.

> Podem dir que hi ha diferents maneres d'interpretar i viure la filosofia? Podem tenir un "filòsof de capçalera", a la carta, segons el que ens convé?

Afortunadament, la història de la filosofia occidental és rica en pensadors i en pensadores. A l'hora d'eixamplar el pensament propi, d'aprofundir en les grans qüestions, és especialment valuós tenir un filòsof de capçalera, algú que ens desperti el pensament i ens inviti a anar més enllà, a transcendir els llocs comuns i la servitud al que és políticament correcte. Sempre m'ha interessat llegir i estudiar filòsofs que no fossin de la meua corda. És estimulant des del punt de vista intel·lectual que un creient llegeixi un ateu, que un liberal llegeixi un socialdemòcrata, que un materialista llegeixi un espiritualista.

Aquest cos a cos eixampla la mirada i permet endinsar-se més en el pensament propi.

> Actualment sembla que l'estil de vida no facilita la possibilitat de pensar més enllà de les accions quotidianes. Hem perdut l'hàbit de pensar i contemplar?

La filosofia és una activitat que requereix temps, lentitud i, sobretot, silenci. Aquestes condicions són força absents en el nostre context social, cultural i econòmic. Per això, el filòsof, per poder pensar creativament i examinar les qüestions a fons, necessitat, a més a més, d'un mètode, de temps i espais per obrir parèntesi, per aïllar-se i atrevir-se a qüestionar el que es presenta com a obvi i evident. Aquesta presa de distància, tant física com espiritual, és essencial per poder progressar en el pensament filosòfic.

> A les escoles Thau, fa més de vint anys que treballen el Projecte Filosofia 3/18 amb el nostre alumnat. Un projecte que els dóna la possibilitat d'aprendre a

pensar i enraonar. Creu que és un bon exercici per poder interpretar molt millor els filòsofs?

És una eina molt valuosa i em sembla excel·lent que s'ensenyi a filosofar a la mainada. Cal que entrenin el múscul del pensament ja de petits, però també altres destreses i habilitats com la capacitat d'escoltar, de sorprendre's, de meravellar-se de la realitat que els envolta i, sobretot, hem de garantir que no perdin l'hàbit de preguntar, perquè la curiositat intel·lectual és el principal motor de l'activitat filosòfica.

> Una paraula que utilitzem sovint i que darrerament se sent molt és l'ètica. Cadascú la utilitza segons la pròpia realitat cultural i moral. Realment pot ser tan dúctil?

Proposo una definició senzilla. *Moral* és el conjunt de costums d'una època i d'un lloc. L'ètica és filosofia pràctica, és a dir, l'examen crític dels costums, el discerniment d'allò noble que hi ha, però també d'allò mesquí que s'hi amaga.

> Segons la seva biografia, el seu pensament s'orienta cap a l'antropologia filosòfica i l'ètica. Ens ho pot explicar?

M'interessa, especialment, tot el que fa referència a la condició humana. L'antropologia filosòfica té com a objecte formal d'estudi l'ésser humà, la seva essència i les seves dimensions. També m'ocupo, però, de l'ètica, de la filosofia pràctica, que té com a objectiu reflexionar sobre l'acció, per proposar formes d'acció que siguin nobles i honestes.

> Parlem de la seva relació amb la Institució Cultural del CIC. Com es va iniciar?

Vaig estudiar a la Institució Cultural del CIC els tres cursos de batxillerat i el COU. Després vaig fer algunes classes de filosofia com a substitut. Posteriorment, el senyor Joan Triadú i la senyora Maria Rosa Farré em van convidar a formar part del Patronat de la Institució i vaig fer aquest servei durant gairebé una dècada. En aquest període se'm va encomanar la redacció de l'ideari de la Institució. Des que vaig estudiar a la Institució, m'hi sento lligat. És una part de la meua biografia. Li dec molt i estic molt agraït als professors que em van ajudar a créixer en tots els sentits.

> Com definiria la Institució Cultural del CIC des dels seus orígens?

És una institució que vetlla per la formació integral de les persones amb rigor, voluntat de servei i esperit d'innovació, en el marc de l'humanisme cristià i amb fidelitat al país.

> La seva implicació amb la Institució Cultural del CIC ha estat, entre d'altres, el redactat de la revisió i, posteriorment, l'actualització del seu ideari el juny del 2016. És important tenir present el passat per encarar el futur?

Un ideari és un gènere literari molt particular. S'hi exposen els objectius últims de la institució, la visió, allò que es proposa assolir a través d'un conjunt de professionals degudament liderats. Els idearis han de ser actualitzats periòdicament, perquè la societat es transforma i, especialment, el món de l'educació.

> Com s'ha plantejat aquesta darrera actualització?

L'actualització s'ha fet en diàleg amb el conjunt dels patrons. S'ha llegit la realitat que ens envolta i els principis que regeixen l'ideari a fi de veure si aquests principis que han estructurat la vida educativa dins de la institució continuen vigents. Hem arribat a la conclusió que les grans intuïcions que hi ha expressades són valuoses per al present i també per al futur, per bé que caldrà adaptar-se a nous formats i desenvolupar nous mètodes que permetin potenciar els processos d'ensenyament i d'aprenentatge. La fidelitat als valors que ens han fet ser com som no ha de conduir a l'anacronisme, ni menys encara a la paràlisi. Més aviat tot el contrari. Els ideals que nodreixen la Institució són l'argument de nous somnis.

> Per acabar, un somni. Quin seria el seu somni dins del marc de la condició humana i en la construcció del món?

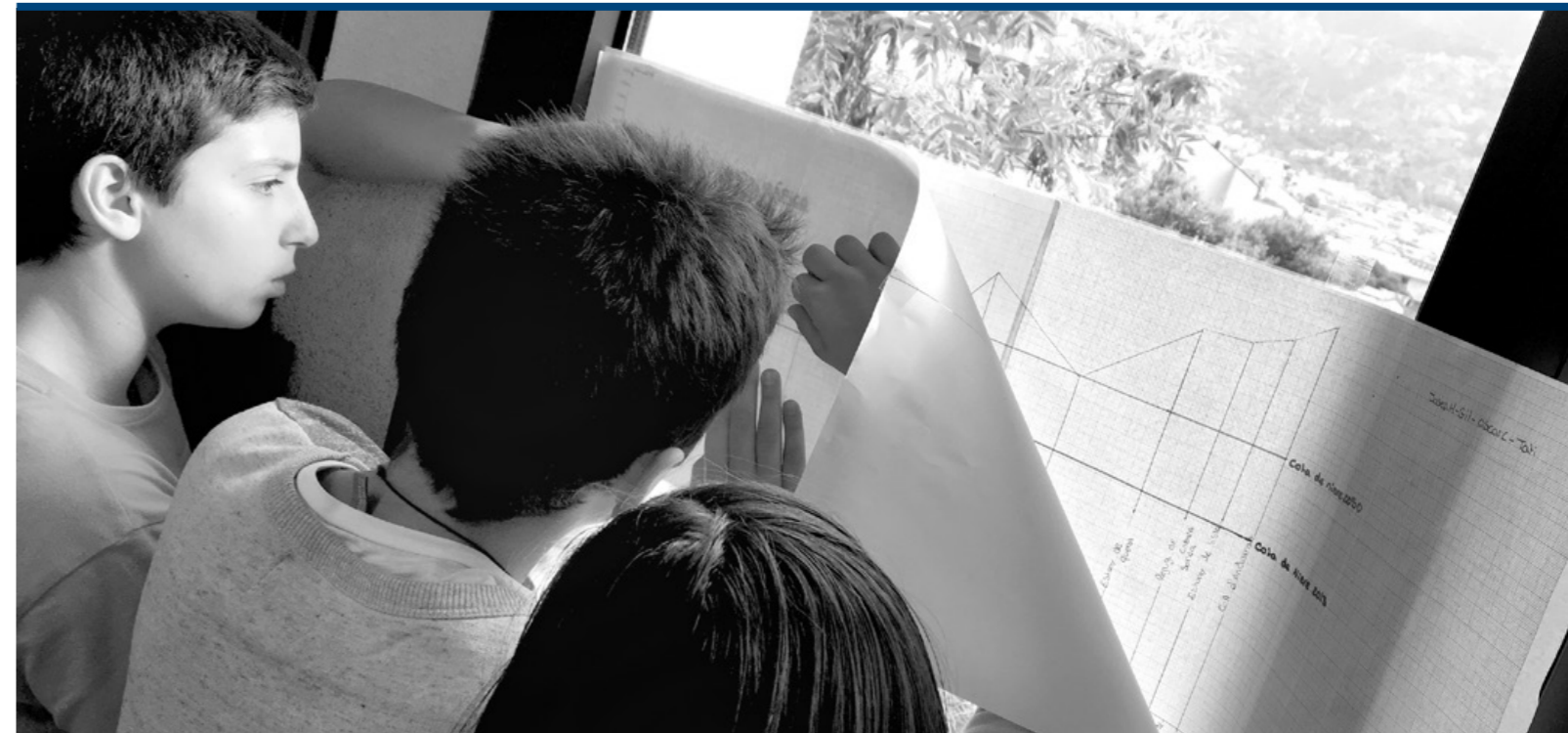
El meu somni s'escriu amb dues paraules: *justícia* i *pau*.

Moltes gràcies.

III Escola d'Estiu

Pla Estratègic per a la Renovació i Millora del Sistema Educatiu Andorrà (PERMSEA)

Mayte Casals Rueda
Coordinadora

Per què un govern decideix fer aquesta reforma educativa

Com a fruit del creixent interès per formar ciutadans cada cop més competents, amb una capacitat d'adaptació als canvis constants als quals està sotmesa la nostra societat i seguint els corrents en polítiques europees, el curs 2009-2010 el Ministeri d'Educació d'Andorra es va plantejar la necessitat d'iniciar una reforma educativa basada en l'aprenentatge per competències, i va néixer el Pla Estratègic de Renovació i Millora del Sistema Educatiu Andorrà, el projecte PERMSEA.

Els cursos 2009-2010 i 2010-2011 els equips directius de segona ensenyança i les àrees tècniques del Ministeri van reflexionar sobre el nou model educatiu de l'Escola Andorrana. Per fer aquest salt qualitatiu, es va veure la necessitat de fer una revisió profunda

del marc curricular, els plans d'estudis i, de manera especial, el plantejament metodològic del procés d'ensenyament i aprenentatge.

Es va decidir començar a fer el canvi per la segona ensenyança, ja que aquest nivell educatiu reproduïx mètodes d'ensenyament-aprenentatge tradicionals. L'alumnat no sembla que trobi sentit a allò que aprèn ni es mostra especialment interessat i motivat. El canvi d'abordatge en l'aprenentatge és un dels elements clau que persegueix aquesta reforma, guiada per la profunda convicció que la motivació i la significació de l'aprenentatge permet als alumnes aprendre més i millor.

El curs 2011-2012, el Ministeri d'Educació va posar en funcionament la coordinació del PERMSEA amb la finalitat d'estructurar les diferents accions que

n'han de permetre el desenvolupament. El PERMSEA té com a tasques:

1. Garantir que el conjunt de reflexions i decisions que es prenen en els diferents nivells educatius són coherents amb els principis bàsics de l'Escola Andorrana.
2. Vetllar per l'establiment d'un marc de referència renovat i coherent amb l'enfocament per competències, des del punt de vista curricular, avaluador i metodològic. Aquest treball implica una coordinació entre les àrees d'Ordenament Curricular, d'Avaluació i Inspecció Educativa i els equips directius de les diferents escoles andorranes.
3. Organitzar, supervisar i validar els processos d'autoria.
4. Proposar plans de formació adreçats als diferents col·lectius implicats.
5. Fer el seguiment de la implementació i proposar accions correctores.

A banda, altres àrees del Ministeri d'Educació també han acompanyat i acompanyen els centres educatius en la implementació de la reforma educativa.

L'Àrea d'Ordenament Curricular ha dissenyat el nou Marc curricular així com els programes de segona ensenyança i batxillerat. L'Àrea d'Inspecció i Avaluació Educativa ha dissenyat el Marc de l'avaluació en un aprenentatge per competències.

En què consisteix aquest canvi metodològic

El canvi metodològic es basa principalment a afavorir el protagonisme de l'alumne com a regulador del seu propi procés d'aprenentatge, confrontant-lo a situacions complexes i globals que alhora li han de ser significatives.

Aquestes situacions constitueixen un context privilegiat en què l'alumne mobilitza coneixements per donar resposta a problemàtiques diverses. Alhora, desperten en l'alumne la necessitat d'adquirir nous coneixements d'àmbits molt diversos.

L'adquisició del coneixement es dona en diferents contextos i per diferents mitjans, però el canvi metodològic es completa quan l'alumne utilitza aquests coneixements per resoldre una situació complexa i global. Aquest aprenentatge per situacions segueix el mètode científic i comporta la presentació de la situació o problema a resoldre, propera i significativa

per a l'alumne, així com la preparació de l'alumne envers els nous aprenentatges, l'adquisició de nous aprenentatges de diverses àrees per poder resoldre la situació plantejada, la resolució d'aquesta situació i la integració dels coneixements aplicats mitjançant el procés de metacognició.

Aquesta metodologia implica que els alumnes necessiten haver integrat els diversos aprenentatges per aplicar-los en la resolució de situacions complexes i no, únicament, per una simple restitució de coneixements.

Així mateix, aquestes situacions afavoreixen el desenvolupament de les competències transversals, essencials per al desenvolupament integral de les persones més enllà de les disciplines. Aquestes competències transversals fan referència a aspectes acadèmics com ara la resolució de problemes o la gestió del propi aprenentatge així com a aspectes de creixement personal com ara el desenvolupament personal i de cooperació o la convivència i la participació democràtica.

Aquesta metodologia, permet la integració de coneixements en un context significatiu, que afavoreix la formació integral i la implicació de l'alumnat en la construcció del seu aprenentatge.

Les situacions es vehiculen en català, castellà i francès, que són les llengües vehiculars d'aprenentatge de l'Escola Andorrana.

En aquest context, el canvi de rols també és un dels eixos importants d'aquesta metodologia, ja que el docent passa de ser l'origen del coneixement a ser un guia en el procés d'aprenentatge de l'alumnat. En aquest sentit, l'aprenentatge entre iguals utilitzant estratègies cooperatives es converteix en una eina molt potent per al desenvolupament de les competències, tant les específiques com les transversals. L'alumnat no només aprèn a cooperar sinó que aprèn a fer ús de la cooperació per millorar els seus aprenentatges.

Finalment, aquesta reforma educativa també ha comportat una aposta important per la innovació tecnològica. Tots els centres educatius estan dotats dels recursos tecnològics necessaris per assegurar el desenvolupament de la competència digital.

Cadascun dels alumnes de segona ensenyança i batxillerat utilitza, entre altres materials curriculars, una tauleta individual. Aquest recurs proporciona un accés directe i immediat de l'alumnat a la informació i els permet elaborar les seves creacions des d'un entorn digital.

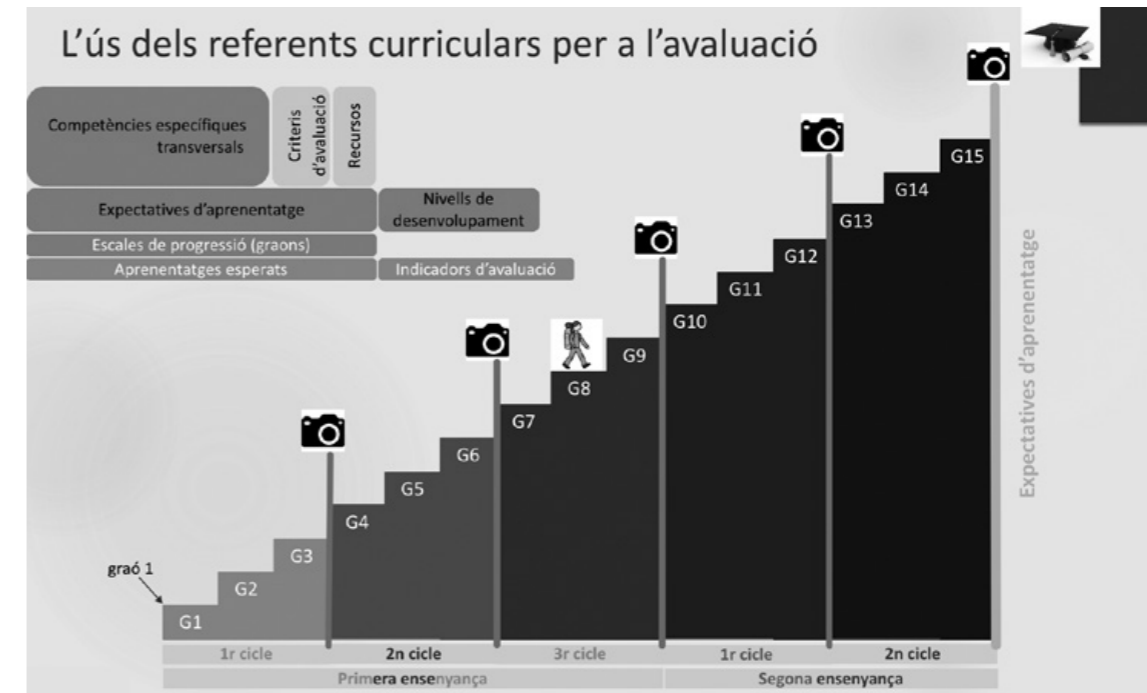
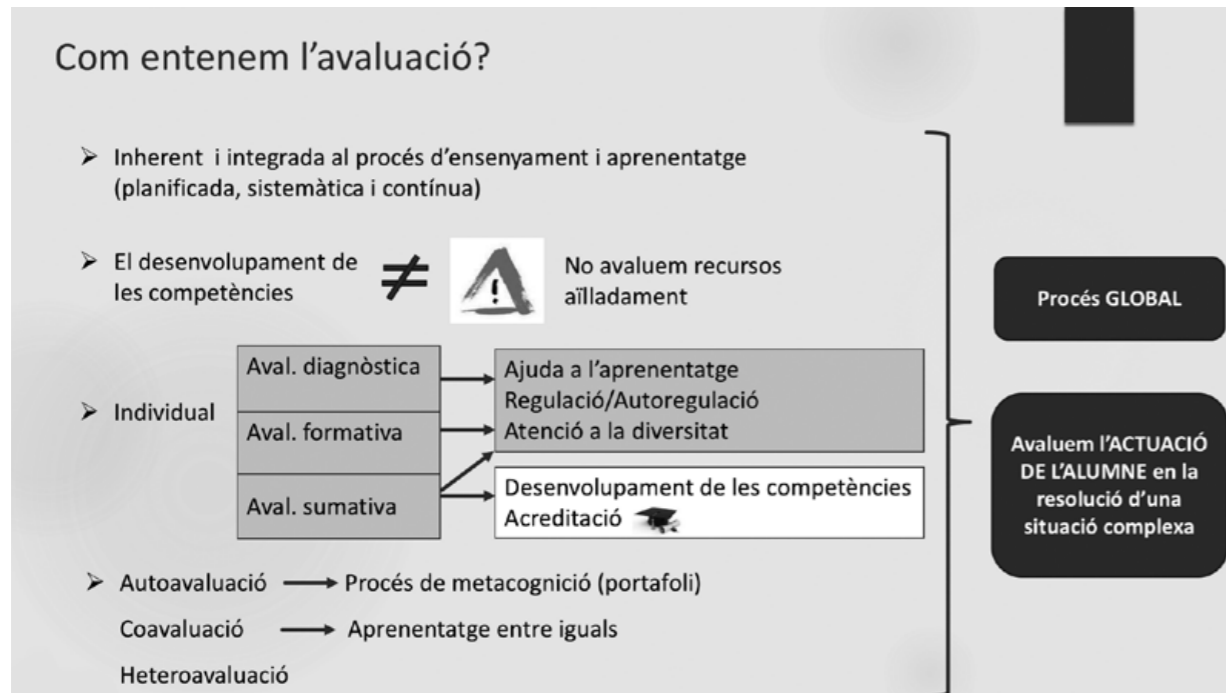
Quin procés hem seguit

El projecte comença amb la creació de grups de treball que reflexionen sobre diferents temes: marc curricular, avaluació, metodologia, pla d'estudis, atenció a la diversitat, etc. Les propostes d'aquests grups es presenten a la Taula Tècnica de l'Ensenyament Obligatori per validar-les tècnicament, prèvia validació definitiva per part dels departaments del Ministeri. La Taula Tècnica es compon dels membres següents: cap d'Àrea d'Ordenament Curricular, cap d'Àrea d'Inspecció i Avaluació Educativa, un director de primera ensenyança i un de segona ensenyança, un cap d'estudis de primera ensenyança i un de segona ensenyança, la cap d'Àrea de Formació del professorat i la coordinadora del PERMSEA.

De manera paral·lela, es dissenya un pla de comunicació adreçat al col·lectiu docent i a les famílies per mantenir-los informats del procés, de manera regular.

El curs 2012-2013, un equip d'11 docents especialistes de segona ensenyança de cadascuna de les 11 àrees del currículum dedica set hores setmanals, de les quals sis són presencials, a programar les seqüències didàctiques tant dels tallers com dels espais globals del primer curs amb l'objectiu de fer-ne la implementació el curs 2013-2014. Aquesta coordinació conjunta ens assegura la integració de coneixements d'àrees diferents en la consecució d'aquests projectes globals. A partir del curs 2012-2013, i per tancar tot el tercer nivell de concreció, cada any es crea un equip d'autoria per assegurar la implementació progressiva dels cursos posteriors i anteriors.

Paral·lelament, el mateix curs 2012-2013, es va iniciar un pla de formació docent centrat en l'aprenentatge per competències: teories de l'aprenentatge sobre

com les persones aprenen; plantejament metodològic i avaluació en un aprenentatge per competències; canvis de rol alumne/docent, i característiques del nostre model de seqüència didàctica, entre d'altres.

Finalment, el curs 2013-2014, es va implementar el primer curs de segona ensenyança.

L'avaluació

El plantejament de l'ensenyament per competències en el sistema educatiu andorrà ha comportat un nou enfocament de l'avaluació com a eina d'equitat. L'avaluació no és una finalitat en si mateixa; l'alumne no aprèn per ser avaluat, sinó que és avaluat per aprendre millor.

L'avaluació se centra en una recollida d'informació sobre la qualitat de l'actuació de l'alumne en la resolució de situacions properes a la vida quotidiana que en permet valorar la progressió en el desenvolupament de les competències. Per tant, no és un càlcul aritmètic dels resultats obtinguts; ser competent no significa emmagatzemar una quantitat de sabers sinó mobilitzar-los en situacions complexes.

Es potencia que l'alumne sigui conscient del seu propi procés d'ensenyament i aprenentatge, i se'l fa participar a partir de processos d'autoavaluació i coavaluació.

Tot plegat es concreta en un desplegament curricular en què mai es perd de vista la competència, però on aquesta es va concretant progressivament. Primer, en unes expectatives d'aprenentatge que detallen què s'espera de l'alumne (en termes qualitatius) al final de cada cicle per a cada competència. Després, en una escala de progressió que pauta en diferents graons uns aprenentatges cada cop més complexos que han de conduir l'alumnat a les expectatives d'aprenentatge. Per situar l'alumne en cada moment, fem uns indicadors que ens donen informació per decidir si l'alumne avança o no al llarg dels graons de l'escala de progressió i per determinar, al final del cicle, el nivell de desenvolupament de la competència per part de l'alumne respecte al nivell esperat aquell cicle.

On som ara

A segona ensenyança, amb la implementació del quart curs aquest 2016-2017, tenim ja tot el nivell educatiu seguint el model d'aprenentatge per competències. Es preveu que en un termini de dos o tres anys els centres reprenen la seva autonomia per poder reajustar el mapa de programació i adaptar les seqüències didàctiques.

A primera ensenyança, aquest és el segon any d'implementació del model al tercer cicle.

En aquests nivells d'implementació, s'està desplegant un pla de formació docent per reforçar i consolidar el plantejament.

D'altra banda, aquest curs escolar s'han iniciat els processos d'autoria (mapa d'aprenentatges esperats, de recursos, d'indicadors d'avaluació i de programacions de les seqüències didàctiques) del segon cicle de la primera ensenyança i del primer curs de batxillerat.

A batxillerat, mantenir el mateix model per a aquest nivell representa un repte per al nostre sistema, però entenem que és l'evolució necessària per assegurar que el nostre alumnat tingui un aprenentatge en coherència amb l'ensenyament obligatori i, per tant, amb un enfocament competencial. El nostre batxillerat es planteja amb un perfil de sortida concretat en unes competències generals que afavoreixen un enriquitment cultural i intel·lectual que tot l'alumnat han de desenvolupar tenint en compte unes expectatives comunes i, alhora, en funció de la seva orientació futura, modular el seu perfil per desenvolupar unes competències específiques a nivells més elevats.

La previsió és que el curs 2020-2021 tots els nivells educatius de l'Escola Andorrana segueixin el model d'aprenentatge per competències.

Aprenentatge entre iguals: disposats a compartir la capacitat mediadora amb els alumnes?

David Duran'
Director del Grup de Recerca
d'Aprenentatge entre Iguals
Universitat Autònoma de
Barcelona.

seu fracàs- estan lligats a l'èxit -o fracàs- de l'equip; i viceversa) i la participació personal (cada membre és imprescindible perquè l'equip assoleixi el seu objectiu). Aquestes condicions mostren el paper essencial del docent, que organitza les interaccions entre els membres del grup, perquè el grup esdevingui un equip.

Des de fa temps, l'aprenentatge entre iguals forma part de les agendes internacionals de les reformes educatives, en tots els nivells. La cooperació, que els nostres alumnes cooperin, és:

- Una metodologia per a la inclusió. L'aprenentatge cooperatiu no només reconeix que els alumnes són diferents, sinó que treu profit pedagògic d'aquestes diferències.
- Una competència clau per a la societat del coneixement. Per exemple, l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), a través del projecte DeSeCo (Definició i Selecció de Competències), assenyalava la cooperació amb persones diferents com una de les tres grans competències clau del segle XXI.
- El mecanisme natural per desenvolupar les habilitats socials necessàries per a una societat democràtica. L'escolta activa, l'empatia, la construcció consensuada d'acords, etc., són habilitats socials complexes que només es desenvolupen en marcs socials de col·laboració.
- Motor d'aprenentatge. Aprenem a través de la interacció i, concretament, a través de la interacció amb algú que -tenint una mica més d'habilitat que nosaltres- ens ofereix ajudes en la zona de desenvolupament. El mediador, en termes vigotskians. A més, tots els docents sabem que els estudiants, si els donem oportunitat, poden ser bons mediadors i oferir ajudes pedagògiques ajustades als seus companys, especialment en relacions un a un.

Tanmateix, malgrat la rellevància i les enormes evidències de la seva efectivitat, l'aprenentatge cooperatiu avui encara és una proposta innovadora, que troba resistències en el seu ús. Com diu Yael Sharan, "valued pedagogy, problematic practice". A què és deguda aquesta paradoxa? Des del nostre grup, que fa anys que ajudem les escoles i el professorat a emprar l'aprenentatge cooperatiu, creiem que hi ha quatre condicions per vèncer aquestes barreres i perquè s'emperi amb rigor i èxit.

- Bona formació conceptual del professorat. L'aprenentatge cooperatiu és una metodologia molt potent -com un F1-, que cal saber conduir bé. Cal comprendre'n bé els principis, per poder-lo emprar ajustadament als nostres contextos i objectius. I cal anticipar les problemàtiques que, el seu caràcter encara força contracultural, fa emergir.
- Estructuració de la interacció. Com dèiem, una de les funcions del nou rol del professorat en l'ús de l'aprenentatge cooperatiu és organitzar la interacció entre els alumnes per dotar-la d'una estructura que converteixi el simple treball de grup en treball en equip. Disposem de molts mètodes d'aprenentatge cooperatiu que ens poden ajudar en aquesta tasca: la dinàmica puzzle (Jigsaw), l'ensenyament recíproc, el grup d'investigació, la tutoria entre iguals, etc. Cal conèixer-los bé, per poder-ne fer un ús ajustat a les nostres necessitats docents i a les dels nostres estudiants.
- Canvi de concepció docent sobre l'ensenyament i l'aprenentatge. La utilització amb èxit d'aquesta metodologia requereix dotar de valor educatiu les interaccions entre alumnes. Estem promovent deliberadament que els alumnes aprenguin els uns dels altres. Això significa que estem compartint amb ells la capacitat d'ensenyar. Potenciem -ofert-los ajudes, recursos, etc.- que els alumnes actuïn com a mediadors -com a mestres- dels seus companys. Per exemple, quan en el mètode del puzzle l'alumne expert ensenya als seus companys d'equip la seva part de coneixement; o quan l'alumne tutor explica el que ha après a la seva tutoria. Estem disposats a compartir la capacitat d'ensenyar, l'últim monopoli que ens queda als mestres, amb els nostres estudiants? Si ho fem, convertirem les aules en comunitats d'aprenents on els estudiants no només aprenen de l'ajuda del professor, sinó també de l'ajuda dels seus companys.
- Aprendre ensenyant. En aquests darrers cinc anys, el grup que coordino ha creat xarxes, amb més de 33 centres, que han portat a la pràctica diversos programes de tutoria entre iguals per a les competències lectores (en català, basc, castellà i anglès) i resolució cooperativa de problemes. Hem trobat mestres, famílies i estudiants que, si bé entenien que l'alumne tutoritzat aprenia per l'ajuda personalitzada que rebia del seu company tutor, tenien dubtes que el tutor aprengués sobre el que ensenyava. I això, malgrat que els resultats que recollim amb les escoles assenyalen que els tutors aprenen

Òbviament, i per fortuna, els alumnes no són iguals. Quan utilitzem aquest concepte, fem referència a persones que ocupen un estatus similar, en aquest cas derivat de la seva situació d'aprenents. Si bé tradicionalment l'escola havia tret valor a les interaccions entre iguals, i atorgava tot el valor educatiu a les interaccions mestre-alumne, des de fa temps sabem que les interaccions entre alumnes, ben organitzades, poden oferir-los oportunitats d'aprenentatge. I això és justament l'aprenentatge entre iguals.

Estudis ja clàssics, de Damon i Phelps, situen l'aprenentatge entre iguals al llarg d'un continuïum, en el qual, en un extrem, tenim la tutoria entre iguals (parelles d'alumnes amb una relació asimètrica derivada

dels respectius rols de tutor i tutoritzat) i, en l'altre, l'aprenentatge col·laboratiu (equip caracteritzat per la simetria, encara que cada membre tingui rols i tasques diferents). Enmig del continuïum, hi trobem l'aprenentatge cooperatiu, que reuneix a la pràctica condicions d'ambdós escenaris.

L'aprenentatge cooperatiu no consisteix, com bé sabem, a posar els alumnes en grups i esperar, màgicament, que cooperin. Els germans Johnson, psicòlegs referents en la temàtica, van establir les condicions que caracteritzen l'aprenentatge cooperatiu, que han estat acceptades per la comunitat científica. D'aquestes destaquen la interdependència positiva (que cada membre senti que el seu èxit -o el

Educacionari, de Joan Manuel del Pozo

Teresa Triadú
Cap del Departament de
Comunicació de la ICCIC

tant o més que els tutoritzats. Per vèncer aquesta resistència -que té a veure en un concepte limitat d'ensenyar i aprendre (on un ensenya i l'altre aprèn)-, hem construït un marc explicatiu que anomenem *aprensenyar* (aprendre ensenyant). Les evidències de la recerca mostren que, si ens allunyem de formats transmissors, podem aprendre ensenyant.

En definitiva, si dominem el marc conceptual de l'aprenentatge entre iguals, ens ajudem amb els mètodes cooperatius per organitzar les interaccions entre els membres dels grups, per convertir-los en equips, i compartim amb els nostres estudiants la capacitat d'ensenyar, els oferirem la possibilitat també que puguin aprendre ensenyant.

La societat actual reclama que tots i cadascun de nosaltres aprenem al llarg de les nostres vides. Però si volem construir una societat democràtica i sostenible del coneixement tots haurem d'aprendre, però també haurem d'ensenyar. Com ja passa en l'aprenentatge informal potenciat per les tecnologies digitals en xarxa.

¹ David Duran és professor del Departament de Psicologia de l'Educació de la UAB i coordinador del Grup de Recerca sobre Aprenentatge entre Iguals (<http://grupsderecerca.uab.cat/grai/>). Els seus darrers llibres són *Aprensenyar. Evidències i implicacions educatives d'aprendre ensenyant* (Horsori, 2016) i *Using Peer Tutoring to Improve Reading Skills* (Routledge, 2016).

A la Institució Cultural del CIC i, concretament, a l'Escola de Batxillerats, tenim la sort de comptar cada curs amb la presència de Joan Manuel del Pozo, que ofereix a l'alumnat i al professorat una bona estona amb les seves reflexions, les seves paraules sàvies i la seva presència propera i optimista. Aquest curs passat, vam tenir la doble sort de poder-lo escoltar de nou a l'acte inaugural de la III Escola d'Estiu.

Joan Manuel del Pozo és doctor en filosofia per la Universitat de Barcelona; professor titular de filosofia de la Universitat de Girona; membre de la Junta Directiva de la Societat Catalana de Filosofia des del 2002; membre del Grup de Recerca de Filosofia de la Càtedra Ferrater Mora, grup de recerca consolidat de la Generalitat; membre de l'Observatori d'Ètica Apli-

cada a la Intervenció Social, del Campus Arnau d'Escala, des del 2004, i director des del juny del 2013. Actualment és Síndic de la Universitat de Girona a proposta del rector i per acord del Consell Social.

Té una obra publicada molt extensa i diversa, centrada bàsicament en quatre mots clau, com diu ell mateix: educació, filosofia, política i universitat. Nosaltres ens centrarem en un llibre titulat *Educacionari. Una invitació a pensar i sentir l'educació través de seixanta conceptes*, sobre el qual l'editor (Edicions 62) fa la ressenya següent:

"Aquest llibre ens proposa pensar l'educació com un compromís i sentir-la com un gust. Té el propòsit d'estimular els docents, les famílies i els més

diversos agents socials per assumir entre tots el compromís d'afrontar l'educació amb més clari-vidència i amb més confiança. Però no es tracta d'un assaig habitual, ple de notes i de referències bibliogràfiques, sinó d'una mena de diccionari que repassa seixanta conceptes clau, que es poden llegir independentment o d'acord amb els quatre itineraris que proposa l'autor. Perquè cada entrada des de la primera, acte educador, fins a l'última, valor, és un petit assaig autònom en ell mateix, però entre totes seixanta construeixen un discurs rigorós, coherent i fonament argumentat.

Joan Manuel del Pozo ens hi convida a afrontar, des de l'honestat i la intel·ligència, un dels aspectes més crucials de la societat d'avui. L'anàlisi aprofundida de la situació actual de l'educació li permet assenyalar-hi desorientacions, detectar-hi encerts i proposar finalitats i valors que l'omplim de sentit. *Educacionari* és una invitació a l'exercici d'una serena reflexió educativa, feta per un professor de gran prestigi i de molta experiència.”

Seguint el fil amb el llibre, és molt interessant l'entrevista que el periodista Carles Capdevila va fer a Joan Manuel del Pozo amb motiu de la publicació. En la presentació, Carles Capdevila planteja una definició del llibre *Educacionari* com un diccionari de filosofia de l'educació.

Joan Manuel del Pozo respon que segurament es pot definir de moltes maneres, però que la millor definició seria dir que és un llibre de filosofia amb ambició educadora i un llibre d'educació amb perspectiva filosòfica. Convida a pensar l'educació com un compromís i sentir-la com un gust. És un gran projecte de vocació educadora.

Reproduïm l'entrevista:

> Què és educar?

Pel fet que és una de les grans coses de la vida, és difícil de definir, però cal fer-ho: és l'impuls a la construcció en llibertat de la millor persona possible un cop nascuda. *En llibertat* perquè no parlo de transmissió autoritària. I *construir* vol dir seguir una certa lògica, un cert ordre. Hi ha una combinació sempre necessària a la vida d'un cert ordre, mètode, lògica, i una certa creativitat, imaginació i finalment llibertat.

> Educar requereix ambició?

Educar és atrevir-se a fer això, sabent que la llibertat no és autèntica si no té riscos. Assumir el risc vol dir ser valent i vol dir tenir un sentit del repte d'educar. Hi ha d'haver un compromís, una voluntat explícita d'articular-se amb altres perquè l'educació no és mai un fenomen d'un mestre. Un nen no en té prou amb el millor mestre, sinó que ha de xuclar educació de diverses fonts. L'important és que diverses fonts es posin d'acord a fer un gran projecte d'ambició educadora.

> L'educació és finalista?

S'ha d'obtenir un resultat que no és el resultat acadèmic, de l'expedient i de les notes, que és instrumentalment important, sinó que el resultat és finalment personal. Hem de voler persones molt senceres i obertes, imaginatives, solidàries, encara que el seu expedient no sigui molt brillant. La finalitat educativa és complexa i és sempre molt més qualitativa que quantitativa.

> Quins verbs conjuga l'educador?

Impulsar. Respectar, que és molt important. Estimar, el més important. També conèixer i compartir.... A base de respecte i d'estimació amb una voluntat d'impuls a l'autonomia i a la llibertat de la criatura ja tenim una bona part de la tasca avançada.

> És obligat estimar per ser educador?

Sí. Com ja ens havia ensenyat Aristòtil, els grans conceptes solen ser polisèmics i *amor* es diu de moltes maneres, per tant, no es tracta de l'amor paternofilial, ni el de l'enamorat, sinó del que s'ha anomenat *amor pedagògic*, és a dir, un sentit d'estimació que va en aquesta perspectiva: “Jo seré més bon mestre com més sigui capaç d'aproximar-me a aquesta persona per fer-la créixer a ella mateixa i que pugui prescindir de mi.” En altres relacions amoroses s'espera un retorn, en aquesta no cal el retorn. És la màxima generositat i respecte a la singularitat de cada individu.

> La tasca d'educador és la millor del món?

Em sap greu dir-ho, perquè és la meva [riu], però sí perquè què més pot aspirar a fer una persona

a la vida? El que és principal és ajudar a construir persones, impulsar la construcció, col·laborar en la construcció. És molt important que cada nen i cada nena es comprometi amb la seva autoeducació. Hi ha una necessitat d'aportació individual de cada criatura.

> Qui educa?

La resposta necessària i potser massa fàcil seria dir que educa tothom, fins i tot encara que no vulgui. Però per no ser tan genèrics, podem dir que eduquen els professionals en molt destacat lloc i la família, que entre tots dos tindriem l'avantguarda de les fonts educadores, però al seu costat ve el que anomenariem *entorn social* més proper, com el poble, el barri i la ciutat; vénen els mitjans de comunicació perquè van carregats d'informació, de coneixement, d'estímul audiovisuals, musicals, tots constructors de la personalitat. I ara les xarxes socials, amb les característiques tan peculiars que estan aportant, entre les quals hi ha l'anonimat, que podria ser un factor tant educador com deseducador perquè hi pot haver un punt d'encobriment de la responsabilitat.

> Les xarxes socials també tenen aspectes positius?

I tant. La capacitat de fer xarxa, la capacitat d'intercanvi espontani, múltiple i constant. Crec que hi ha d'haver també un procés d'autoeducació de la societat que superi el que a mi em sembla que és encara una fase de nou-rics de la tecnologia. Estem tan sorpresos d'aquesta potència tecnològica comunicativa que diria que ens hipercomuniquem, que hi posem massa estones i haurem d'acabar descobrint que menys és més. No tot el que es pot fer tecnològicament es pot fer èticament. L'educació té la característica del *tempo lento* que l'acceleració permanent de les xarxes impedeix. No afavoreix la reflexió.

> La ciutat ha de ser educadora?

Sí, és la unitat de convivència més completa. La ciutat són ciutadans, barris, llocs d'esplai, llocs d'esport, diverses activitats de lleure, de treball i on es produeixen estils de vida i maneres de fer que acaben conformant la personalitat de cadascú i per això cada ciutat acaba tenint personalitat pròpia. A cada ciutat hi ha un estil que impregna els seus ciutadans. La ciutat és plena d'oportunitats educadores perquè genera cultura, esport, genera estils de

música. La ciutat ha de descobrir la seva capacitat educadora perquè és bo per a qui hi viu.

> L'educador ha de ser vocacional i ha d'estar motivat?

El mestre ha de ser preferiblement vocacional, la qual cosa comporta un íntim convenciment que és allò el que val més per la pròpia vida. Si tens vocació, és a dir, una íntima i forta motivació, seràs més eficaç que si enfoques l'educació amb la mateixa fredor amb què faries croissants o automòbils. L'exigència diària del contacte amb els nens i nenes ben fet, és alta i, per tant, cal aquesta vocació.

> Que l'alumne estigui motivat és responsabilitat del mestre o ha de venir motivat de casa?

La motivació té molts pares i mares. Ha de ser un resultat d'un afecte familiar assegurat i d'una habilitat pròpia del mestre de saber implicar el nen i la nena en el procés del seu propi aprenentatge. Aquests serien els dos motius principals. És la combinació de l'element afectiu procedent de la família, confiança en fill o filla, apreciament el seu esforç i, per part del mestre, implicar el nen i la nena en el seu propi aprenentatge; el mestre l'implica en aquest procés i progrés. Aquí es produeix l'interès en l'aprendre.

> Parlem de l'autoritat. Quina és la bona?

Hi ha una etimologia de la paraula *autoritat* que és molt bonica i serveix per superar les males connotacions. Paraula que ve del llatí *auctoritas*, que ve d'*auctor* que és la mateixa paraula que dona origen a la paraula *autor* en el món de la creació i que significa 'fer créixer'. L'autoritat és aquell que dona impuls a algú perquè faci el que calgui. La imatge més bonica d'autoritat de l'educador és la del jardiner, que cuida la planta, sap que li va bé aigua, que li va bé un tipus d'adob, que li va bé el sol i procura que tingui tots els elements. La idea bona d'autoritat és la que impulsa i fa créixer.

> La dualitat ciències-lletres ha de durar sempre?

És un dels errors del positivisme del segle XIX. Considerava que la humanitat havia arribat a una etapa superior a les anteriors i consideraven les etapes anteriors caducades. Això ha estat un error. Cap saber s'hauria de sentir en hostilitat amb cap

altre saber. Hauríem de defensar la unitat del saber humà que es diversifica en especialitats per pura operativa funcional, però que tothom té necessitat d'un saber ampli i integrador. Tots els sabers són importants. El saber no s'ha de presentar d'una manera trencada. Espero que això es recuperi.

> Parlem de l'ètica i de com s'ensenya?

Vivim en l'època de la història que té els millors instruments al servei de les finalitats més confuses. Hem de pensar quines són les finalitats que com a consens universal defineixen la persona, defineixen la societat i la democràcia per articular un procés ètic, i hem d'intentar consensuar una ètica de mínims. Ens hi juguem la humanitat.

Ensenyar ètica és com caminar caminant, fent un comportament que respongui a patrons de bona personalització. Cadascú de nosaltres està cridat a construir-se un tarannà personal singular a partir d'uns valors identificats com a bons i rebutjar els que no ho són. Aristòtil quan escriu l'*Ètica a Nicòmac* diu: "Vull explicar-te què és la pràctica millor de la vida perquè siguis feliç." El problema és en què consisteix ser feliç [riu].

> En què consisteix ser feliç?

La felicitat és una de les paraules que ha sofert més càstig de prejudici i de manipulació o connotació frívola. Es confon la felicitat amb la pura passivitat, amb la lleugeresa; els ingredients de la felicitat es presenten de moltes maneres. Ser feliç no significa deixar-se anar, sinó dir: "Arromanguem-nos, comprometem-nos." I a fer què? A construir valors. Intenta pensar valors, posa't a fer-los i seràs feliç. I, sobretot, oblida't de la felicitat, que vingui com una derivada de la teva actuació compromesa.

> La funció principal de l'escola és superar la desigualtat? La compleix?

Evidentment que no la compleix, per defecte del sistema en general. Seria un objectiu entre els primers, sí que ho hauria de ser. Se suposa que partim d'una mena de consens universal entorn dels drets humans que ens diuen que tota persona té la mateixa dignitat. Sembla bastant clar que l'educació és un dels espais on es poden corregir més les desigualtats. És en la construcció personal on es pot fer

més aquesta tasca. Hi ha moltes escoles que fan més del que poden. Contra un cert pessimisme ambiental, hem aconseguit un sistema escolar que en conjunt ajuda a una certa correcció de desigualtats, i en la integració de la immigració ha estat exemplar.

La manera com hem entomat la qüestió de la immigració ha estat exemplar. Hi ha hagut uns resultats ben positius. Ho atribueixo als mestres, que han demostrat una professionalitat i vocació bastant altes. Ha anat força bé en conjunt. Amb aportació, també, de famílies i els ajuntaments amb l'elaboració dels plans d'entorn perquè l'escola no se sentís sola per entomar bé aquest repte. Hem de recordar a la ciutadania que té un sistema públic i concertat que ha donat una resposta valuosa.

> No ens creiem que l'escola és tan important?

No ens ho acabem de creure. Des de les institucions es considera que en el fons ja està bé com està. No acaba d'haver-hi prou confiança i això va en la línia de la consideració de la professió de mestre. Hi ha d'haver un compromís general per millorar-ho, però estem en un bon camí. El fet que Bolonya hagi obligat a fer el grau de mestre igual que els altres graus universitaris, ajuda en el procés de consideració de la professió. A mesura que això es vagi estabilitzant també anirà creixent el prestigi de la professió.

> Els mestres haurien de cobrar més?

Això sempre és de mal dir. Tenint en compte, però, el moment en el qual estem, que és de molt càstig per a molta gent en l'aspecte salarial, comparant amb altres persones que pateixen i que tenen una professió digna, en general podem dir que la professió està ben pagada, també amb relació al que és Europa. Sí que es pot millorar, és clar, però no és determinant avui dia. Ja no es pot dir allò de "passa més gana que un mestre d'escola".

A Finlàndia cobren més o menys el que es cobra aquí. Sembla que els més bons estudiants fan els estudis de magisteri perquè sí que és veritat que allà és una professió molt ben considerada.

> Ets optimista?

Sóc optimista de la voluntat, però pessimista de la

intel·ligència. La vocació docent és essencialment optimista. Saps que tens al davant unes persones que esperen de tu el millor impuls per poder créixer com a persones òptimes. Per tant, això va per damunt de tot. Això s'ha demostrat al llarg de la història de la pedagogia, en què molts mestres han demostrat molta generositat i amor. Tenim l'obligació de ser optimistes i la bona notícia és que si ets optimista vius més feliç.

> Com et van educar? Et consideres ben educat?

Sí, acceptablement. Vaig viure a Ripoll i em van portar a les monges vedrunes. Allà vaig començar a fer d'escolanet i més tard em van dir que per què no em feia capellà i vaig anar al seminari de Vic. Un lloc d'un bon ensenyament humanístic i amb la sort de poder estudiar català amb en Ruaix, que és un filòleg excel·lent i que anava elaborant les seves famoses fitxes. Vaig fer filosofia, i després vaig anar a la Universitat Pontifícia de Comillas, que era dels jesuïtes, però em vaig adonar que no tenia vocació sacerdotal i vaig fer filosofia civil. No sóc creient, però va ser una molt bona educació i no en renege gens.

A casa, la meva mare em va educar amb un afecte incondicional i el meu pare, amb una combinació de seriositat i de gran bondat; com deia Machado, "un hombre en el buen sentido de la palabra, bueno". I això és decisiu, amb voluntat de fer el bé i fent-lo. Així és com s'ensenya l'ètica, per la pura pràctica.

> I tu com has educat?

Jo he procurat educar practicant la bondat i el respecte, que és essencial, i l'estímul intel·lectual. Ensenyant filosofia tens un repte molt maco que és generar en qui t'escolta, i que acabarà parlant amb tu si ho fas bé, la inquietud per aclarir conceptes: admirar-se, estranyar-se, preguntar-se i entrar en el diàleg que deia Plató ("És on de tant en tant es produeix l'espurna de la veritat"). Com també deia, tot i que l'hi demanaven els seus deixebles, que mai no escriuria un manual, ja que la veritat només surt en la pràctica del diàleg.

> Moltes gràcies per aquest diàleg.

Font: Entrevista televisada amb el director del diari *Ara*, Carles Capdevila, el 23 d'agost de 2014, en línia a <http://www.ara.cat/premium/opinio/Joan-Manuel-PozoPROFESSOR-EXCONSELLER-Hem_0_1198680139.html>.

Joan Manuel del Pozo

EDUCACIONARI

UNA INVITACIÓ A PENSAR
I SENTIR L'EDUCACIÓ A TRAVÉS
DE SEIXANTA CONCEPTES

Llibres a l'Abast

editions
62

Expedició a la xina: una experiència plena de contrastos

Organitzadors i participants
en l'intercanvi educatiu i cultural

Cap a Lishui

Onze estudiants del CIC van participar en un viatge educatiu i cultural a la Xina organitzat pel Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats, el col·legi professional dels docents, amb el suport de Quimeng Global-Puente China. Aquesta iniciativa s'emmarca en un programa de col·laboració educativa amb la Xina, iniciat fa ja tres anys amb un acord entre divuit escoles catalanes i divuit de xineses. Els fruits d'aquest programa han estat diversos: intercanvis periòdics d'alumnes i professors, i contactes entre universitats amb el suport dels consolats i dels responsables educatius de tots dos països, entre d'altres.

Un total de trenta-un estudiants de cinc centres adherits al Col·legi van viatjar del 4 al 15 de juliol a Lishui, a la província de Zhejiang, on van ser acollits a les cases de joves estudiants xinesos i van tenir l'oportunitat de compartir a fons aquesta experiència extraordinària per a tots. Durant l'estada a Lishui, cada estudiant nostre era acompanyat per un o una jove estudiant de secundària, a la casa del qual residia, i igualment per un estudiant de primària, i tot aquest grup tan nombrós compartíem activitats

culturals, esportives o de lleure fins a la tarda, quan començava el temps lliure. Deixem que aquests onze estudiants ens ho expliquin.

Agnès Creus

Directora tècnica

Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats de Catalunya

Ciutat i natura

La Xina ens ha sorprès molt en molts aspectes, sobretot les ciutats, la natura i el paisatge. Lishui, la ciutat on vam viure, de dos milions i mig d'habitants, no era gaire diferent de les ciutats que estem acostumats a veure: hi ha edificis moderns, molt de trànsit i moltes escoles com a qualsevol ciutat de Catalunya. Tot i així, Lishui trenca els esquemes que tenim d'una ciutat xinesa, com ara Pequín, plena de turistes i cosmopolita. És molt diferent, ja que és una ciutat residencial de població autòctona i no estan gens acostumats a veure turistes, com vam poder comprovar a cada pas. Un detall que també ens va sobtar va ser que molta gent anava amb moto, però ben sovint no una persona o dues per moto... n'hi anaven tres i fins i tot quatre! Una altra particularitat

de la ciutat és que la majoria de residències eren edificis, molts de sis pisos, i cap no tenia ascensor!

Hangzhou, la ciutat on vam passar els darrers dies, d'uns nou milions d'habitants, és plena de parcs i conserva més vestigis antics. Hi havia molta vigilància perquè s'hi havia de celebrar el G20 dos mesos després.

Pel que fa a l'economia, la moneda que utilitzen són els iuans (un iuan equival a 0,13 €), i els preus són si fa no fa com aquí. Un membre de la família que ens acollia va explicar-nos que abans no vivien tan bé com ara, sinó més pobrament, i els seus pares i avis van haver de treballar de valent per arribar on han arribat avui dia, cosa que diu molt d'ells, ja que com hem pogut observar són persones molt treballadores. La principal font de riquesa de la comarca ha estat la seda i el conreu de te verd.

Vam sortir de la ciutat unes quantes vegades per visitar racons molt pintorescos: la reserva natural de Xiandu amb la roca DingHu i la primera pagoda que vam veure, al final d'un caminet que travessava rius i serpentejava muntanya amunt; el majestuós riu Fuchun, ple de barquetes de vela entre bambús; les muntanyes de l'ètnia she; o, ja a Hangzhou, l'impressionant llac de l'Oest, Patrimoni de la Humanitat, o la pagoda de Lingyin. Val a dir que les altes temperatures i l'aigua abundant fan que tota la comarca sigui extremadament verda i frondosa, i els seus paisatges han inspirat jardins a tot el món.

Ainhoa González i Núria Juncosas

Alumnes de primer de batxillerat

Escola i amics

Durant la nostra estada a Lishui, vam tenir l'oportunitat de fer diverses activitats a dues escoles. Són gegants, semblen una petita ciutat. Disposen d'un supermercat, un menjador enorme, unes instal·lacions esportives magnífiques, i això sense tenir en

compte la residència d'estudiants, on dormen durant tota la setmana llevat del diumenge.

L'escola i l'educació que aquesta institució comporta són un pilar molt important per als nens i adolescents xinesos, ja que està molt valorada per la societat. Això té una raó de ser: a part que un dels objectius sigui aconseguir un nivell cultural elevat, a les ciutats xineses hi ha un nombre tan gran d'habitants que no hi ha prou places a les universitats. Per tant, els estudiants s'han d'esforçar molt per superar l'exigència del col·legi i assolir una bona nota que els permeti l'accés a estudis universitaris.

Aquesta escola tan estricta implica que hagin d'invertir moltes hores a l'estudi, i han de reduir, per tant, hores d'oci personal.

Als adolescents xinesos, a part d'estar molt pendents dels estudis, també els agrada la vida social com a nosaltres, però hem pogut observar-ne algunes diferències. Allà hi ha una divisió notable en els grups entre nois i noies, són molt tímids amb la gent de diferent sexe i no es relacionen gaire. Tampoc poden sortir de nit, les noies han de ser a casa a les deu i els nois a les onze. Una de les coses que més ens va sobtar és la prohibició de tenir parella abans de la universitat; tampoc no es poden maquillar, ni pintar-se les ungles ni tenyir-se el cabell.

Pel que fa a la relació entre els estudiants catalans i xinesos, podem dir que ha estat molt bona. Els primers dies tant els uns com els altres estàvem una mica desorientats, perquè no coneixíem l'altra cultura ni sabíem ben bé com tractar-nos mútuament. De seguida, però, vam agafar confiança i ens aveníem molt. Xerràvem i fèiem jocs que ens ajudaven a conèixer-nos millor entre nosaltres.

A la tarda sempre quedàvem en grups i anàvem al cinema, a comprar, etc., fins i tot ens van portar al karaoke. Va ser un dels millors dies, ja que vam estar amb un grup de xinesos i xineses cantant (desafiant!) i ballant.

A dia d'avui encara mantenim relació via xarxes socials amb els companys xinesos, i així no tanquem cap porta.

Júlia Niñerola i Maria Roche
Alumnes de primer de batxillerat

Com escriuen al mòbil?

Una tarda era a casa amb l'Alice, la meva estudiant xinesa, i em vaig fixar com escrivia al mòbil: em va sobtar que al teclat no tenia els caràcters xinesos sinó que utilitzava el mateix alfabet que nosaltres. Aleshores, em va dir que teclegen les lletres que es corresponen amb els sons que formen la paraula xinesa que volen escriure i el teclat suggereix simultàniament els caràcters xinesos del mot.

Per exemple, per dir "hola", teclejava els sons de la paraula xinesa, que amb el nostre alfabet seria, més o menys, "nihao". En aquesta imatge podeu veure com es mostren els dos alfabetos en el teclat del mòbil.

Laura Martínez
Alumna de primer de batxillerat

Casa i família

Respecte a l'àmbit familiar, les relacions i l'ambient a casa, la realitat que hem descobert s'allunya de la imatge que ens havíem forjat prèviament. Ens hem trobat un ambient molt familiar, entranyable i extraordinàriament hospitalari.

A diferència de la societat a la qual estem acostumats, ells comparteixen la casa amb les generacions

més grans de la família. A més, també viuen a prop de la resta de membres de la família, com ara oncles, cosins, etc. Tenen una relació molt propera i acostumen a reunir-se ben sovint per fer sopars, celebracions o simplement passar una estona plegats. Per tant, podem afirmar que tenen una vida molt familiar.

Pel que fa als habitatges, les nostres cases eren plenes de petites decoracions xineses, majoritàriament de colors vermells i daurats, encara que a les portes i les parets podíem trobar penjats retalls de personatges de dibuixos animats, com ara el detectiu Conan o la Hello Kitty.

Centrant-nos en els mobles, abans que res volem destacar els llits. Com vam poder comprovar amb la resta de catalans al llarg del viatge, una gran majoria de les famílies sobre el matalàs hi tenia una estructura de vímet, per evitar patir aquella calor tan intensa durant la nit. El primer dia que ho vam veure no sabíem si havíem de dormir-hi sobre o simplement era per cobrir el llit durant el dia. Però... sí!, allò era per estirar-s'hi a sobre i, com que era dur, ens va costar una mica d'acostumar-nos-hi.

Voldríem tornar a recalcar la gran amabilitat de les famílies cap a nosaltres i com de bé ens van acollir. La Carlota encara somriu quan recorda com, cada vespre que passava amb la família, els pares li parlaven tota l'estona en xinès com si pensessin que ella els entenia. La primera nit va ser especialment graciós! No paraven d'explicar-li com havia d'agafar els coberts xinesos o què era el que hi havia de menjar. Per sort, amb l'ajut de la "germana" xinesa que ho anava traduint a l'anglès, ja va ser tota una altra cosa.

A la Berta li agradaria destacar una tarda en què els "seus" pares, oncles, avis i altres estudiants xinesos i catalans, van anar a passejar per un poble tradicional i més tard van acabar sopant tots junts en un restaurant, on van tastar una mariscada típica xinesa. Tothom se'n va llepar els dits, però ella i l'altre company català amb qui estava van passar la nit amb certes dificultats ja que absolutament tot havia estat picantíssim.

Recordem totes aquestes tardes i vespres vora la família amb molta nostàlgia. Vam gaudir de moltíssims moments en què ens van mostrar la seva vida quotidiana en família incloent-nos-hi com si

en forméssim part. Realment ens vam sentir molt acollides i acceptades per les nostres famílies amigues.

Carlota Marginet i Berta Olmos
Alumnes de primer de batxillerat

Gastronomia

La cuina xinesa és una cuina bastant sofisticada, formada per un nombre de plats quasi infinit. Per començar el dia, mengen unes pastes de carn cuinades al vapor acompanyades d'un caldo calent sense que els molestin els 38° que hi ha al carrer ja de bon matí. De fet, també beuen constantment aigua calenta sovint infusionada. Per dinar, trobem arròs (plat que ho acompanya tot) i també verdures saltejades, peix, carn, etc. Per sopar no s'estan de lleugereses i continuen amb la pauta d'atipar-se a cada àpat. Mengen fideus, sopes, peix i altres plats indescriptibles per a un occidental. Tot i això, és difícil veure pel carrer una persona amb uns quilos de més. És increïble!

Nosaltres vam emprendre el viatge amb una mentalitat molt oberta. De fet, el primer dia, abans de conèixer cadascun el seu amfitrió xinès, vam sopar tots junts en un restaurant. Mentre que la majoria dels nostres companys catalans no s'arriscava gaire, nosaltres anàvem directe al que semblava més estrambòtic. Seguint amb aquest afany de novetat, al cap dels dies ens vam adonar que tornariem sense haver tastat res d'extravagant de veritat. Per això vaig demanar-li a la mare del meu nou amic que ens cuinés gos i escarabats. Per fi, un dia abans de marxar ens va preparar a mi i a l'Oriol el que havíem demanat. Vam gaudir molt del dinar, i el gos i els escarabats, que en un principi pensàvem que no ens agradarien, ens va encantar. Al dia següent tothom ens mirava amb una cara una mica hostil per haver menjat gos; tot i així, ho tornariem a fer.

Yan Legros i Oriol Viladomiu
Alumnes de primer de batxillerat

Cal·ligrafia

Una cosa que em va sorprendre molt en aquest viatge va ser que la cal·ligrafia xinesa és considerada tot un art.

Ho vaig descobrir perquè després de sopar la mare de la meva família tenia com a costum practicar cal·ligrafia, una activitat molt estesa a la Xina, segons em van dir. Tenia una mena de tela grisa que, en mullar-se amb aigua, es tornava de color negre com si fos tinta. Al cap d'uns minuts s'assecava i s'esborrava i s'hi podia tornar a escriure a sobre. Així doncs, ella mullava el pinzell en aigua i començava a escriure símbols molt bonics i complexos.

El primer dia que ho vaig veure, que va ser la segona nit, a casa érem la mare, la Li Anzi (la meva amiga xinesa i amfitriona) i la Yutong, l'estudiant més jove que també m'acompanyava. Vaig demanar si podia provar-ho i em van dir, entusiasmades, que... i tant

que sí! Em van ensenyar a agafar el pinzell d'una manera molt estranya per mantenir-lo perpendicular al full i, copiant la meva amiga, vaig escriure el meu nom i els seus. Després vaig copiar el nom de la marca de la bossa de patates fregides que tenia davant. El cert és que era molt complicat traçar bé totes les corbes i els matisos.

Després que jo hagués practicat bastant, la filla va voler escriure també un parell de símbols, i un cop acabats les tres es van posar a riure, perquè veien una cosa que jo no podia veure: la Li Anzi havia fet molt mala lletra! Per mi, és clar, era impossible saber si una línia estava més torçada del que calia o no. Vaig preguntar-li si a l'hora de prendre apunts a classe era tan complicat o el perfeccionisme estava reservat per a la cal·ligrafia amb pinzell. Em va contestar que a classe era el mateix, i que de fet els professors moltes vegades feien repetir els apunts als alumnes per millorar-ne la lletra.

Al dia següent vam fer cal·ligrafia amb tinta xinesa amb la resta de companys catalans i xinesos i aquella tarda vaig mostrar el resultat als pares de la meva família. Els va agradar molt i, per sorpresa meva, em van dir que tenia molt bona lletra. L'últim dia amb ells, la mare, en veure'm tan interessada amb l'escriptura durant la meva estada, em va regalar un estoig de pinzells, dues teles grises i un quadern d'exercicis per practicar. Em va fer molta il·lusió!

Paula Barja

Alumna de primer de batxillerat

Religió i filosofia

La Xina es caracteritza per la gran varietat de filosofies i religions. La llibertat religiosa és un dret constitucional, per la qual cosa no es pot obligar cap ciutadà a professar una religió o a deixar de practicar-la. La religió més seguida, que anomenem *religió tradicional xinesa*, és en si una religió politeïsta que comparteix molts elements amb el budisme, el confucianisme o el taoisme. Seria, per tant, la manera que tenen ells de venerar la natura i uns déus naturals, a partir de la tradició. La seva doctrina espiritual està majoritàriament extreta de les religions esmentades i en molts casos sants taoistes, budes i deus xinesos es barregen. És ben normal, i això ja per experiència pròpia, trobar-se una plaça amb el símbol del yin-yang inscrit a terra o ensopegar amb estàtues de tres metres de déus amb la pell vermella. Un dels punts que més destaca d'aquesta religió i de la filosofia xinesa en general és el culte als avantpassats.

En la nostra experiència, vam poder viure en primera persona aquesta religiositat en una de les pagodes. L'ambient és sorprenentment acollidor i sobta la familiaritat dels creients. Se'n poden trobar de totes les edats i la majoria van en família, i fan del culte una activitat d'unió i respecte. A part, l'aroma d'encens provinent dels bastonets que cremen dona un toc de majestuositat i misticisme que, acompanyat dels ulls desorbitats de les estàtues, el so del gong i l'alçada de les teulades, crea una atmosfera única.

Adrià Morán

Alumne de primer de batxillerat

De nou a casa

Aquí s'acaba el nostre recorregut per la Xina, el primer tram del nostre viatge. Com a acompanyant podria afegir-hi que l'entesa entre l'equip adult, xinesos i catalans, també va ser extraordinària i emocionant i no només per l'alegria que va acompanyar els nostres vespres. Ja a Catalunya, tots els viatgers d'aquí ens hem retrobat al Consolat xinès i comptem acollir els nostres amics a l'estiu. Per a aquest segon tram del viatge ens caldrà molta imaginació i ajut (la il·lusió ja la tenim)! Esperem que l'autèntic viatge dels nostres alumnes "contra els prejudicis, la intolerància i l'estretor d'esperit", que diria Mark Twain, no s'acabi mai i ens en puguin ensenyar sempre. Gràcies a tots els que ho han fet possible, especialment al Col·legi de Llicenciats.

Noemí Espinàs

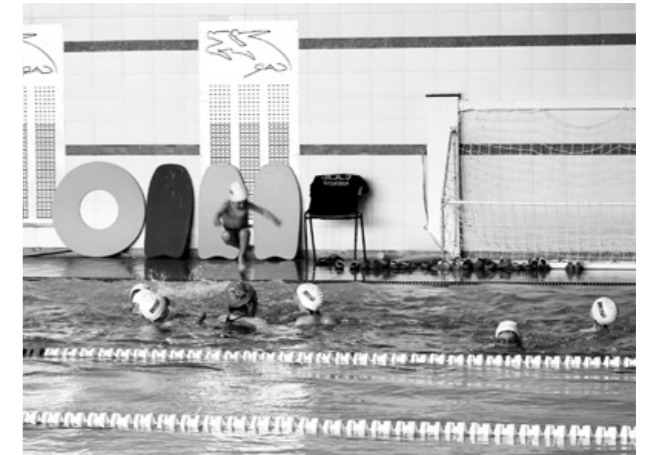
Coordinadora del grup de tutors de CIC Escola de Batxillerats

Vincles

El Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat

Rosa Olivé
Departament de Premsa
del CAR

El Centre d'Alt Rendiment Esportiu (CAR) de Sant Cugat del Vallès és un organisme de suport a l'esport amb la intenció que aquest esdevingui competitiu a escala internacional, optimitzant recursos de la màxima qualitat tècnica i científica. Amb aquesta finalitat, disposa dels mitjans necessaris per a la formació integral dels esportistes i treballa perquè la societat participi en els coneixements generats per les seves activitats. Un model únic que aglutina en el mateix espai instal·lacions i equipaments esportius, serveis de suport mèdic, científic i tecnològic, i serveis formatius, amb el centre educatiu dins del mateix recinte.

L'equip del CAR treballa diàriament al servei dels esportistes que entrenen a les instal·lacions, i el seu èxit esportiu és el que els motiva a millorar cada dia, oferir el millor i treballar per obtenir els millors resultats.

La creació del CAR està vinculada a la designació de Barcelona com a seu dels Jocs Olímpics del 1992. Catalunya volia ser capdavantera en matèria esportiva i calia una estructura que ho garantís i, per això, la Generalitat de Catalunya, juntament amb la Direcció

General de l'Esport, van engegar el projecte.

Per al CAR, la formació acadèmica i humana de cada persona és tan o més important que l'estrictament esportiva. Per aquesta raó, el Centre posa a disposició dels seus esportistes les eines necessàries per al seu desenvolupament educatiu. Els esportistes poden cursar ESO i batxillerat a l'Institut que hi ha a les mateixes instal·lacions, el qual disposa d'un professorat altament qualificat.

El CAR està adscrit a la Secretaria General de l'Esport, que té un conveni de col·laboració i finançament amb el Consell Superior d'Esports, del Ministeri d'Educació.

Està organitzat en dos àmbits principals: Administració, que s'ocupa purament de la gestió del Centre, i Subdirecció Tècnica, que s'encarrega de l'àmbit pròpiament esportiu en l'alt rendiment. Alhora, la Subdirecció Tècnica conté tres àrees, les quals al mateix temps estan dividides en departaments: Ciències, Medicina i Tecnologia; Formació, i Rendiment Esportiu.

D'altra banda, els departaments de Comunicació, Secretaria de Direcció, Relacions Externes i Oficina d'Atenció al Client depenen directament de la Direcció del Centre. L'Oficina de l'Alt Rendiment Català (OARC), ubicada al CAR de Sant Cugat, està al servei de les federacions i dels esportistes, i gestiona conjuntament les dades tècniques que genera el Programa d'Alt Rendiment Esportiu de Catalunya, que segueix les directrius establertes per l'Àrea d'Alt Rendiment i Esport Federat del Consell Català de l'Esport.

El personal tècnic i administratiu d'aquesta Oficina emet informes que permeten valorar i fer el seguiment de l'evolució tècnica dels esportistes de tecnificació i alt rendiment inclosos en el Programa. L'OARC és el gestor principal del web de l'ARC, que es va crear al final del 2007 i és l'eina bàsica de treball per a federacions, esportistes, clubs, etc. L'objectiu principal és donar eines i solucions per al bon desenvolupament dels programes esportius (programes ARC).

El CAR Sant Cugat, juntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona, participa en el projecte europeu Gold in Education and Elite Sport (GEES), que s'emmarca dins del programa Erasmus+, de la Comissió Europea. Aquest projecte té com a objectiu promoure i donar suport a la bona governança en l'esport i la dual career (alt rendiment esportiu i formació acadèmica) dels esportistes.

El GEES desenvolupa i implementa les directrius sobre la dual career, centrades en la necessitat de millorar les competències dels atletes per al desenvolupament de la seva carrera, a més de la qualitat dels experts de suport, i els serveis que s'ofereixen als

esportistes per preparar, gestionar i acabar la dual career, combinant estudis i esport al més alt nivell.

En aquest projecte europeu hi participen nou països, liderats per França, amb la participació d'una institució esportiva i una universitat per cada país. Els països participants són França, Bèlgica, Gran Bretanya, Itàlia, Països Baixos, Polònia, Eslovènia, Espanya i Suècia.

Aquest projecte està vinculat a l'objectiu fundacional del CAR de Sant Cugat de vetllar per la formació integral dels esportistes d'elit, i amb la voluntat, tant del CAR com dels diferents departaments de la Generalitat de Catalunya, de participar en projectes.

Quan el CAR va iniciar el seu camí a Sant Cugat, va voler mantenir una estreta relació amb el municipi que l'acollia, i va buscar la col·laboració amb l'Ajuntament i les diferents entitats santcugatènques.

En aquest sentit, la piscina del Centre ha acollit des d'aleshores curses de natació de les escoles de Sant Cugat, entre aquestes l'escola Thau Sant Cugat, amb la qual, a més, per proximitat i per la rellevància que l'esport té dins del projecte educatiu de l'escola, es manté una relació de col·laboració.

Una mostra d'aquesta relació de col·laboració va ser l'acte de cloenda de la III Escola d'Estiu de la Institució Cultural del CIC, a la qual pertany l'Escola Thau Sant Cugat, que es va celebrar a l'auditori del CAR i als seus espais exteriors. Estem molt satisfets de poder col·laborar amb una entitat educativa tan rellevant.

Més informació: <https://www.car.edu/>

Destacats

Els deu conceptes clau de la III Escola d'Estiu de la ICCIC

Treball docent en equip

Interdisciplinarietat

Espais de reflexió docent

Curriculum més significatiu

Espais polivalents

Aprenentatge entre iguals

Diversitat metodològica

Model educatiu institucional

Diferents agrupaments d'alumnat

Avaluació com a aprenentatge competencial

Junts fem CIC

Uneix-te a l'experiència!

La Institució té una àmplia oferta formativa: Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria, Batxillerats, Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior, Idiomes i Música.